

Statistisch Product

Geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen

De geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP) is een economische indicator die de prijsevolutie van goederen en diensten, gekocht door huishoudens, die doorheen de tijd te meten. De HICP maakt dan ook een vergelijkbare meting van inflatie mogelijk in de eurozone, de EU, de Europese Economische Ruimte en voor alle andere landen inclusief kandidaat Lidstaten voor de Europese Unie. De HICP wordt berekend op een geharmoniseerde wijze en op basis van gemeenschappelijke concepten. Ze is de officiële meting van inflatie in de eurozone voor monetaire doeleinden en om de convergentiecriteria zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht te beoordelen.

Actualisering metagegevens

Bijwerking van het document 24/01/2019

Presentatie

<i>Trefwoorden</i>	Indexcijfer van de consumptieprijzen ; Indexcijfer van de consumptieprijzen met constante belastingvoeten
<i>Domein</i>	3.2.02. Prijzen
<i>Statistische eenheid - Titel</i>	Uiteindelijke gezinsuitgaven
<i>Statistische eenheid - Omschrijving</i>	De uiteindelijke gezinsuitgaven stemmen overeen met de uitgaven besteed aan het verwerven van goederen en diensten om rechtstreeks te voldoen aan de uitgaven van de gezinnen. De term « monetair » impliceert dat er een monetaire verrichting moet zijn om een product in de referentie indexkorf op te nemen. Krachtens dit criterium, worden uitgaven zoals de betaling van belastingen, de aankoop van financiële activa of de verblijfkosten van eigenaars/ bewoners niet in aanmerking genomen voor de berekening van het indexcijfer van de consumptieprijzen.
<i>Statistische populatie - Titel</i>	Uiteindelijke gezinsuitgaven van gezinnen die op Belgisch grondgebied wonen.
<i>Statistische populatie - Omschrijving</i>	Het beoogde statistisch domein zijn de uiteindelijke gezinsuitgaven van de gezinnen die op Belgisch grondgebied wonen. De gezinssector wordt gedefinieerd volgens de regels van het Europees systeem van Nationale Rekeningen (ESA

Presentatie

95) en omvat alle individuen of groepen van individuen wat ook hun verblijfplaats is of hun positie in de indeling volgens inkomen, hun nationaliteit of hun verblijfsstatuut. De HICP volgt de gezins aankopen op Belgisch grondgebied of de gezinnen nu in België verblijven of niet. De HICP volgt de prijzen zoals ze werkelijk werden betaald door de gezinnen voor de aankoop van goederen en diensten waarvoor een geldtransactie plaatsvindt. Voor de HICP worden de interesten en de financiële lasten niet in aanmerking genomen, aangezien deze eerder worden aanzien als financieringskosten dan als gezinsuitgaven.

Geografisch bereik België

Tijdsbereik -

Sectorieel bereik -

Ander bereik -

Referentieperiode

Eerste beschikbare referentieperiode het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen is beschikbaar sinds 1995. het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen met constante belastingvoeten is beschikbaar sinds 2003.

Institutioneel mandaat

Verplichte statistische productie Statistiek opgemaakt krachtens een Europese wettelijke verplichting

Wettelijke referentie -

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid - Niveau -

Bekendmakingbeleid

Uitbrengkalender De verspreidingskalender is toegankelijk via internet.

Periodiciteit Maandelijks

Verspreidingsformaat

<i>Persbericht</i>	Persbericht
<i>Publicaties</i>	-
<i>Onlinedatabank</i>	be.STAT
<i>Open Data</i>	-
<i>Toegang tot microgegevens</i>	-
<i>Overig</i>	-

Toegankelijkheid van de documentatie

<i>Documentatie over methoden</i>	De HICP wordt berekend volgens de methodologie bepaald op Europees niveau door EUROSTAT in samenwerking met de lidstaten en de voornaamste gebruikers (meer bepaald de Europese Centrale Bank, zie http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction)
<i>Documentatie over de kwaliteit</i>	-

Kwaliteitsbeheer

<i>Kwaliteitsborging</i>	De prijzen die lokaal worden ingezameld worden nagekeken door de enquêteurs met behulp van geïntegreerde systemen op de gebruikte laptops (de abnormale prijswijzigingen moeten worden bevestigd) . De gegevens worden eveneens nagekeken door de binnendienst en de prijswijzigingen van meer dan 5%, 20% of 50% (naargelang de productgroep) worden nagezien. De prijzen van producten en diensten die door de binnendienst worden opgenomen worden door andere leden van de dienst nagekeken. Tot slot worden ook de belangrijke wijzigingen van indexcijfers nagekeken.
<i>Kwaliteitsbeoordeling</i>	Zie Compliance Monitoring Report van 2010 uitgevoerd door Eurostat.

Relevantie

<i>Behoeften van de gebruikers</i>	Het hoofddoel van de HICP is de evolutie van de inflatie en van de koopkracht te meten op een vergelijkbare manier in de verschillende Europese landen. De HICP wordt dus hoofdzakelijk gebruikt om internationale vergelijkingen te maken aangezien de berekeningsmethode op Europees niveau werd gestandaardiseerd. De voornaamste gebruikers van de HICP zijn Eurostat, de Europese Centrale Bank, de Nationale Bank van België en het Prijzenobservatorium.
<i>Tevredenheid van de gebruikers</i>	Geen informatie over de tevredenheid van de gebruikers
<i>Volledigheid</i>	Alle indexcijfers worden berekend tot op het niveau COICOP 4 , uitgezonderd de indexcijfers betreffende niet representatieve uitgavencategorieën in België.

Nauwkeurigheid en betrouwbaarheid

<i>Nauwkeurigheid</i>	Zie Compliance Monitoring Report van 2010 uitgevoerd door Eurostat.
<i>Steekproeffout</i>	Niet geëvalueerd
<i>Niet-steekproeffout</i>	Niet geëvalueerd

Tijdigheid

<i>Tijdigheid</i>	Resultaten beschikbaar 3 dagen na de referentieperiode

Vergelijkbaarheid

<i>Vergelijkbaarheid - Geografisch</i>	De geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen worden berekend in functie van een methodologie die op Europees niveau werd bepaald om de vergelijkbaarheid van de indexcijfers tussen de verschillende landen te verzekeren.
<i>Vergelijkbaarheid - In de tijd</i>	De geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen zijn in de tijd vergelijkbaar. De reeksen van de vorige jaren worden herzien wanneer er methodologische wijzigingen een impact hebben op de inflatiepercentages.
<i>Vergelijkbaarheid - Sectorieel</i>	-
<i>Vergelijkbaarheid - Andere</i>	-

Coherentie

<i>Interne coherentie</i>	De geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen zijn op intern gebied coherent. De indexcijfers van hogere niveaus worden bekomen door de indexcijfers van de lagere niveaus samen te voegen volgens de methodologie van toepassing voor de HICP.
<i>Gebiedsoverschrijdende coherentie</i>	Voor de HICP wordt de COICOP nomenclatuur gebruikt die het meest courant wordt gebruikt in de statistieken van consumptieprijzen of van gezinsuitgaven. De HICP verschilt van het nationaal indexcijfer van de consumptieprijzen in de dekking van de consumptie uitgaven. De uitgaven van de institutionele gezinnen en van personen die niet op Belgische grondgebied wonen. Het nationaal indexcijfer houdt rekening met de uitgaven van Belgische bewoners die in het buitenland gedomicilieerd zijn. Sinds januari 2013, wordt er voor het nationaal indexcijfer van de consumptieprijzen een twaalf maandelijks voortschrijdend gemiddelde genomen voor de prijzen van vloeibare brandstoffen, elektriciteit en aardgas terwijl de HICP enkel de prijzen volgt van de maand waarvoor het indexcijfer wordt berekend.

Herziening van de gegevens

<i>Herziening van de gegevens - Beleid</i>	De historische reeksen van de HICP kunnen worden herzien op basis van de Europese verordening N°1921/2001 van 28 september 2011. De gepubliceerde gegevens kunnen, in geval van fouten, worden herzien, ingevolge de beschikbaarheid van nieuwe informatie of ingevolge methodologische wijzigingen.
<i>Herziening van de gegevens - Praktijk</i>	De HICP worden herzien in geval van fouten.

Statistische verwerking

<i>Basisgegevens - Enquêtes</i>	Enquête 'Private huur' ; Enquête 'sociale huur' ; Maandelijkse opname van consumptieprijzen door enquêteurs in winkels ; Verschillende overige bronnen (Internet, catalogi, scannerdata , ...)
<i>Basisgegevens - Administratieve gegevens</i>	-
<i>Basisgegevens - Statistische producten</i>	Huishoudbudget ; Tabel 2400 van de nationale rekeningen

Statistische verwerking

<i>Frequentie van verzameling van gegevens</i>	Maandelijks
<i>Verzameling van gegevens</i>	- ; Websurvey
<i>Samenstelling van gegevens</i>	-
<i>Aanpassing</i>	-

Opmerkingen

Opmerking betreffende tijdigheid van de geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen (HICP) - De HICP wordt telkens gepubliceerd op de 3de werkdag van de maand met uitzondering van de maanden januari (5de werkdag) en februari (14ste werkdag).

Gekoppelde documenten

<i>Titel</i>	<i>URL</i>

Externe IDs

<i>Type</i>	<i>ID</i>
INVS	1008080

Statistische variabelen

<i>Titel</i>	<i>Definitie</i>	<i>Eenheid/ Nomenclatuur</i>
Maand	-	Maand van het jaar
Geharmoniseerde prijsindex (GICP)	Het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP) werd in 1997 opgericht om over een vergelijkbare meting van de inflatie tussen de deelnemende landen uit de toekomstige eurozone te beschikken. Sinds het begin van de euro is het GICP één van de belangrijkste meetinstrumenten van de Europese Centrale Bank (ECB) bij het voeren van haar monetaire beleid. De opgenomen prijzen zijn de prijzen zoals ze werkelijk door de consumenten worden gedragen inclusief bv. de belastingen op de producten, zoals de belasting op de toegevoegde waarde, en houden rekening met de koopjesperiodes.	2005=100

Statistische variabelen

Inflatie	Inflatie wordt gedefinieerd als de verhouding tussen de waarde van het indexcijfer van de consumptieprijzen van een gegeven maand en het indexcijfer van dezelfde maand het jaar voordien. De inflatie meet dus het tempo waarin het algemene niveau van de prijzen evolueert.	% (Percentage)
COICOP	COICOP is een nomenclatuur ontwikkeld door de Verenigde Naties welke tot doel heeft om individuele consumptie-uitgaven van gezinnen te classificeren volgens gebruiksdoel.	COICOP
Geharmoniseerd indexcijfer met constante belastingvoeten	Het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen met constante belastingvoeten is afgeleid van de HICP en wordt berekend door het niveau van indirecte belastingen (hoofdzakelijk accijnzen en BTW) constant te houden ten opzichte van het niveau dat in december van het jaar voordien werd waargenomen. Dit indexcijfer laat toe het maximum effect op de inflatie te meten bij wijzigingen in de belastingen door te veronderstellen dat deze rechtstreeks en integraal worden doorberekend op de eindprijs die wordt betaald door de consumenten.	2005=100
Weging	Gewicht in de korf van goederen en diensten bepaald door de resultaten van de nationale rekeningen (uitgaven optiek) en die van het huishoudbudgetonderzoek.	‰
Inflatie met constante belastingvoeten	Inflatie wordt gedefinieerd als de verhouding tussen de waarde van het indexcijfer van de consumptieprijzen van een gegeven maand en het indexcijfer van dezelfde maand het jaar voordien. De inflatie meet dus het tempo waarin het algemene niveau van de prijzen evolueert.	% (Percentage)